



Esikoulujen kautta
peruskouluun
Mosambikissa



Angolan opisto
valmistuu vauhdilla

Slummilasten koulut Intiassa kannustavat lapsia opintielle

Slummilasten haaveena koulutus ja ammatti

Intia kuuluu nopeasta talouskasvustaan huolimatta edelleen kehittyvien maiden joukkoon. Väestöstä noin kolmanneksen arvioidaan elävän köyhysrajan alapuolella.

Koulutuksen kehittämiseen on maassa panostettu - lapsista jo 90 prosenttia käy koulua. Kehitys on ollut huomattavaa, sillä aikuisista yli 15-vuotiaista lukutaito on vain noin 65 prosentilla. Naisten kohdalla määrä on hiukan matalampi. Tyttöjen koulutuksen kehittämiseen kiinnitetäänkin myös Intiassa erityistä huomiota.

Intian Rajasthanin osavaltion pääkaupunki Jaipurissa toimii kolme suomalaisten tukemaa Academy for Working Children -yksikköä. Kullakin yksiköllä on lisäksi ns. satelliittipisteitä kaupungin slummialueiden sisällä.

Neemrana, Jagatpura ja Malviya Nagar -yksiköiden piirissä on tällä hetkellä miltei 900 slummissa asuvaa lasta, jolla muuten ei olisi mahdollisuutta käydä koulua. AWC-koulujen



tavoitteena on, että mahdollisimman moni lapsista saa tarvittavat tiedot ja taidot pärjätäkseen tavallisessa koulussa.

AWC Neemramaan kuuluu pääkoulu ja neljä satelliittikoulua, joissa opiskelee yhteensä 290 lasta. Lapset ovat iältään 6-14-vuotiaita.

Monelle lapsista AWC on ensimmäi-

nen koulu, koska perheillä ei ole ollut varaa luopua lasten ansiotuloista tai avusta kotona.

Talven aikana kouluissa järjestettiin terveystarkastusten lisäksi myös hammaslääkärin tarkastuksia. Hammaslääkärikäynti oli monelle lapsista elämän ensimmäinen. Yhdeksällä kymmenestä olikin reikiä hampaisaan ja nyt lapsille tarjotaan ilmaisen hoidon lisäksi myös suuhygieniapöytä-

Kolmetoistavuotias **Krishna Kumari** (kuvassa ylhäällä) muutti Neemranan slummiin vuonna 2009. Sitä ennen hän asui perheineen maaseudulla Biharin kylässä. Kylässä oli koulu, jossa Krishna ehti käydä miltei kaksi vuotta. Koulun opetuksen taso ei kuitenkaan ollut kovin korkea, sillä AWC:ssä aloittaessaan Krishna ei osannut vielä kirjoittaa kaikkia aakkosia. Maanviljelijäperheen elämä Biharissa ei ollut helppoa, viljelystilasta oli pulaa eikä ruokaa riittänyt koko perheelle. Edessä oli siis muutto kaupunkiin. Perheen isä ja äiti saivat työtä tehtaasta, mutta kaupungin korkeiden asumiskulujen takia vanhempien palkka ei silti riittänyt viiden lapsen sijoittamiseen valtion kouluun. Ilman maksutonta AWC-koulua lapset olisivat jääneet kokonaan ilman opetusta. Nyt Krishna ja hänen kaksi veljään ovat käyneet jo kahden vuoden ajan AWC:n oppitunneilla.

Krisna viihtyy koulussa hyvin, ja sanoo "ettei tule ikinä elämässään unohtamaan AWC:tä". Hän on iloinen siitä, että AWC:ssä opettajat kiinnittävät huomiota kaikkien lasten oppimiseen. Koulu on mukava paikka myös, koska siellä järjestetään tietokonekursseja ja erilaisia tapahtumia. Joka toinen kuukausi Krishna ja hänen vanhempansa saavat käydä maksuttomassa terveystarkastuksessa. Aikuisena Krishna haluaakin lääkäriksi.



Academy for Working Children -hanke saa myös Suomen ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyötukea.

Mosambikissa koulutielle pääsee yhä useampi

YK:n maailmanlaajuisen kehitys-yhteistyöverkosto UNDP:n tuoreen raportin mukaan 22 miljoonan asukkaan Mosambikissa lasten koulunkäynnin kehitykseen uskotaan. Odotettavissa oleva kouluvuosien määrä on noussut jo kahdeksaan. Odotusten täyttäminen vaatii kuitenkin vielä paljon työtä. Lapsista 80 prosenttia aloittaa jo koulunkäynnin, mutta peruskoulun viimeisellä luokalla jäljellä on enää kuusi kymmenestä. Kehitystä on kuitenkin ilmeisesti tapahtunut. Kun Mosambik itsenäistyi Portugalista oli maan väestöstä peräti 90 prosenttia lukutaidottomia, nyt määrä on laskenut alle puoleen.

UNDP:n inhimillisen kehityksen indeksi mittaa maailman maiden pitkä-aikaista kehitystä kansallisen vaurauden, koulutuksen ja terveyden osa-alueilla. Mittausjärjestelmä on ollut käytössä jo vuodesta 1980 alkaen. Tuoreimman raportin mukaan Mosambik on yksi kehittyvien maiden parhaista nousijoista - maan lähtötilanne kehitykseen vain oli erityisen heikko: pitkään maata raadellut sisällissota jätti jälkeensä tuhoja, joita korjataan edelleen, 19 vuotta sodan päättymisen jälkeen.



UFF on tukenut Mosambikin koulutusta 90-luvulta alkaen. Opettajapulaan helpotusta tuovat 11 maaseudulle sijoitettavaa opettajaopistoa, mutta myös Lastenlähettiläät-kohde Nacalan lastenapu huomioi ohjelmassaan koulutuksen tärkeyden. Lastenavun piiriin kuuluva esikoulutoiminta tukee lasten koulunaloitusta ja valmistaa lapsia valtion peruskoulun haasteisiin. Onkin havaittu, että esikoulun käyneet lapset menestyvät koulutiellään muita paremmin.

Valtion peruskoulujen koululuokat ovat lapsille vaativia, opettajan huomion jakaa pahimmillaan yli sadan lapsen luokka, eikä opetusvälineitä juuri ole saatavilla, pulpeteista puhumattakaan. Toki esikoulujenkin rahoitus on tiukalla. Esikoulujen opettajat työskentelevät usein palkatta, ja luokkatilojen puuttuessa tunteja pidetään ulkona puiden varjossa. Nacalan lastenapu rahoittaa esikoulujen toimintaa kahden pienen kyläkaupan tuottojen avulla.

Lastenavun kyläläisille myöntämät mikrolainat parantavat alueen perheiden toimeentuloa, mikä omalta osaltaan edesauttaa myös lasten kouluun pääsyä. Etenkin äitien yritystoiminnan tukemisen on todettu kehittävän parhaiten lasten ja nuorten tulevaisuuden mahdollisuuksia. Äitien ansaitsemat lisätulot käytetään yleisimmin lasten hyväksi, koulupukuihin ja monipuolisempaan ruokavaliioon. Lastenlähettiläiden tuella toimivat mikrolainapankit onkin todettu hyviksi työkaluiksi perheiden ja kokonaisten kyläyhteisöjen kehityksen edistämisessä.



Ensimmäinen mikrolaina on suuruudeltaan noin 50 euroa. Sen avulla voi perustaa vaikka pienen kioskin (ks.kuva)

- Järvihaantie 12
- 01800 Klaukkala
- (09) 2764 7645
- lastenlahettilaat@uff.fi
- www.uff.fi

UFF

Auttamisen iloa

Kunenen opisto kouluttaa suomalaisten tuella Angolan maaseudulle uusia opettajia

Ristiriitaisuuksien maa Angola on paitsi yksi Afrikan suurimmista öljyntuottajamaista myös yksi maailman köyhimmistä valtioista. Vuonna 1975 Portugalista itsenäistyneessä maassa käytiin veristä sisällissotaa peräti 27 vuotta. Sodan jälkiä korjataan edelleen.

Vuonna 2011 Suomen UFF tukee Angolassa kahta hanketta: **Kunenen** maakuntaan sijoittunutta uutta **opettajaopistoa** ja **Farmers Clubia**, kuluneen vuoden alussa käynnistynyttä maanviljelijöiden toimintaryhmää. Molemmat hankkeet saavat myös Suomen ulkoasiainministeriön hanketukea.

Vuonna 2008 aloitettu Kunenen opettajaopiston rakennusurakka on edistynyt vauhdilla ja ensimmäiset opiskelijat ovat nyt päässeet väliaikaisesta telttamajoituksista uusiin asuntolatiloihin. Opistossa opiskelee tällä hetkellä reilut 170 opiskelijaa. Yksi heistä on vuonna 2010 opintonsa aloittanut **Rita Delfina** (kuvassa).

Rita on 39-vuotias perheenäiti, jolla on kolme lasta: 15-vuotias poika sekä 12-



ja 10-vuotiaat tyttäret. Ritan perhe asuu noin sadan kilometrin päässä opistosta, ja hän tapaa opintojensa aikana perhettään vain kerran kuukaudessa.

Ennen opintojaan Rita ehti työskennellä jo neljä vuotta peruskoulun opettajana Kunenessa. Hän oli jo suorittanut joitakin perusopintoja, mutta pedagogiset taidot puuttuivat. Ritalla oli onnea; hän

sai noin 350 euron stipendin opintojen rahoittamista varten. Opinnot ovat sujuneet hyvin ja Rita pitää kaikista oppiaineista, joista mielenkiintoisimmat ovat hänen mielestään kuitenkin biologia ja hallinto. Myös opiston opettajat saavat Ritalta kehuja: he ovat kärsivällisiä ja auttavat opiskelijoita mielellään. Rita tulee hyvin toimeen myös muiden opiskelijoiden kanssa, vaikka nämä ovatkin häntä huomattavasti nuorempia.

Suurimmiksi haasteiksi Kunenen maaseudun opettajan työssä Rita mainitsee perheiden alkoholiongelman ja sen, että lapset eivät aina pääse tulemaan kouluun. Hän on jo työssään itsekin törmännyt yllättävän yleiseen alkoholiongelmaan, joka koskettaa myös naisia ja vaikeuttaa lasten koulunkäyntiä.

Moni lapsi myös auttaa perhettään paimentamalla vuohia, sillä moni kunenelainen perhe saa elantonsa pienimuotoisesta karjataloudesta. Näistä ja muista haasteista huolimatta Rita nauttii opinnoistaan ja odottaa jo innolla opetusharjoittelujaksoa.



UFF on mukana Helsingin Kaapelitehtaalla toukokuussa järjestettävässä Kierrätystehdas-tapahtumassa. Käsinuket kertovat lasten tarinoita Afrikasta -askartelutyöpajalla. Tule mukaan tutustumaan ekologiin, tuotteisiin ja elämäntapaan! Ohjelmassa myös kierrätysmuotinäytös! Lisätietoja: www.kierratystehdas.fi